

casibus cum succo nasturtii officinalis, anthrisci cerefolii, leontodontis taraxaci, cochleariæ officinalis, sero lactis, aqua Selterana etc. aptissime conjungitur. In psora non spernendum remedium est herba, vel sero lactis infusa, vel cum zytho decocta; a Cl. STRANDBERG, magni nominis clinico, in herpetibus quoque, uti a LEIDENFROST et THOMSON in leprosis adfectionibus amplissima tulit præconia.

Extrinsecus decocti forma ulceribus et furunculis impuris, malæ indolis, depurandis inservit.

D. Succi recentis vasculum, duo, tria, per nyct-hemeron.

GALBANUM OFFICINALE. DON.

Галбанъ аптечный.

Planta in Arabia, Persia et Syria sponte crescens. Secundum novissimas disquisitiones D. DON ad genus *Siler* pertinet, non autem ad genus *Bubo*, uti LINNEO placuit. Cl. Pentandr. O. Digyn. O. N. Umbelliferae. *Usualis est:*

GUMMIRESINA (*Галбанъ*), granis ex albo-lutescentibus, sibi invicem vel adglutinatis, vel massæ molliori luteæ immistis, composita, e trunco prope radicem transversim secto fluens, mox indurescens. In granis adlata semipellucidis, albicantibus, vel flavo rubellis, optima habetur. Rejicienda est mollis et coloris obscure fuscæ. Aliis adulterata gummiresinis est immunda, fusco lividi coloris, debiliorisque odoris etc. Si aliæ ei admistæ sunt substantiæ, tum solutione in spiritu nitrico-æthereo fraus detegitur.

Q. Præcipue ab oleo æthereo et resina dependet. Sapor amarus, acer; odor peculiaris, fortis, ingratus, quasi alliaceus. Gravitas specifica = 1,212. Trituratione cum aqua quarta pars ejus (pondere) solvitur et inde solutio lactea formatur; sed dum quieti per aliquod tempus relinquitur, quarta pars soluti denuo præcipitatur. Vinum et acetum eadem ratione, ac aqua, in Galbanum agunt. Alcohol nonnisi quintam ejusdem partem, pondere, solvit, et solutio hæc, addita aqua, turbatur et lactea evadit, nullum tamen sedimentum deponit. Chlorum solutionibus Galbani additum materiam insolubilem extractivam dejicit. Secundum analysin T. THOMSON Galbanum continet: oleum volatile, resinam, gummi et materiam extractivam.

V. Stimulans; resolvens; menagoga; antispasmodica; medium inter gummiresinam ammoniaci et assam foetidam locum tenens, sagapeno proxima.

U. In obscenas sequioris sexus partes agendo, menstrua reserat, debilitate organismi suppressa; hinc etiam hysteriæ, eadem a causa ortæ, et chlorosi opitulatur. Flatus dissipat, doloresque inde ortos et spasmos pacat. In catarrho chronico, asthmate humido, arthritide et rheumatismo chronico, non sine fructu adhibetur. Pollet etiam anthelminthica vi. In universum cautionem injungunt: arteriarum micatus accelerati et febrile molimen. Extrinsecus vim resolventem et stimulantem exserit; hinc in myodynâ rheumatica, arthrodynia, in variis inflammationibus, adynamiæ notas ferentibus, ita in contusionibus, ulceribus mali moris (aqua foetida Pragensis), tuberculis hæmorrhoidalibus (admoto linteo tinctura ejus imbuto), pernionibus (per modum emplastri in connubio resinæ pini silvestris empyreumaticæ, acetatis cupri, hydrochloratis ammo-

niæ) utile est. Abscessus, forma emplastri, ad maturationem perducit, partesque abscedentes vel duras (clavos) emollit.

D. Vel forma pilularum, addito quopiam congruo pulvere, vel emulsionis (duabus drachmis gummi-resinæ hujus, vitello ovi, drachma gummi acaciæ veræ et selibra aquæ constantis), vel solutionis in aceto, vel eodem scillite, vel acetate ammoniæ liquido, vel in spiritu sulphurico-æthereo etc., a granis decem ad scrupulum.

GENTIANA LUTEA.

Генциана; Горечака желтая.

In Alpibus Pyrenæis, Helveticis, et montibus Germaniæ, Americæ septentrionalis et temperatæ Rossiæ crescens. Cl. Pentandr. O. Digyn. O. N. Gentianæ. Perennis. *Usualis est:*

RADIX (vulgo r. Gentianæ rubræ) longa, ramosa, crassitie digiti, sæpe pollicis et ultra, rugosa, rugis annularibus adproximatis, extrinsecus ex fusco-rubescens, intus aurantiaca. Pro usu medico radix triennis vel quadriennis colligenda est, quando scilicet succus ejus, cui imprimis virtus inest, sufficientem adipiscitur maturitatem. In Norvegia et Scotia huic interdum substituitur radix Gentianæ purpureæ (MURRAY), alibi etiam punctatæ et pannonicæ, sic etiam narcoticorum quorundam, puta Ranunculi Thoræ, Aconiti Lycoctoni, Belladonnæ, imo, quod rarius accidit, Veratri albi radices adulterandi gratia cum radice Gentianæ luteæ intermiscuntur, unde hanc ab iis peculiarem nauseosum factorem repetere, nec non virtutes suas in pejus

mutare, notum est; quapropter hujusmodi noxia additamenta, propriis characteribus distincta, exactam postulant electionem.

Q. Radix odore gaudet aromatico debili, haud ingrato, sapore sub initium dulciusculo, dein forti, amarissimo, acri, jucundo. **HENRY** et **CAVENTOU** chemice eam inquisiverunt. Tinctura nempe ejus ætherea evaporata, et residuo cum magnesia usta cocto, nova ætheris tractatione principium exinde peculiare extricarunt, *Gentianinum* ab ipsis dictum. Hoc principium inodorum est, Gentianæ amaritiam in summo gradu possidens, facili negotio in alcohole et æthere solvitur, et evaporatione spontanea in crystallos abit exiguas, aciculares, flavas. Parum ejusdem in aqua frigida solvitur, cui tamen intensum impertit amarorem. Solutiones alcalinæ majorem ejus partem abrogant et colorem flavum assumunt, qui in fuscum brevi mutatur; acida vero pallidius illud reddunt. **BUCHNER** substantiis vegetabilibus acidis *Gentianinum* adnumeravit, quod tamen novissimis temporibus neutrale existimatur, etsi ad nonnullas substantias alcalinas electro-negativum se præstet, cum magnesia e. g. junctum amaritie quasi spoliari videtur, quæ denuo ad libitum revocatur, si acidum quodlibet addideris. A principio hoc, unanimi consensu, vel tota virtus radice derivatur. Sequentes insuper partes in radice repertæ sunt: principium volatile odoratum, nulla amaritie præditum, quod verisimiliter oleum est æthereum, materia resinoso-oleosa, odoris saporisque expers, substantia virescens oleosa, oleo cuivis pingui analoga, in alcohole purissimo olei ricini ad instar solubilis, acidum vegetabile liberum, saccharum, gummi, principium pallido-flavo colore inficiens, et ligninum. Secundum **PLANCHE**

radici Gentianæ recenti tantillum narcotici inest, ut exinde aqua illi superfusa nauseose oleat, imo symptomata narcotica excitare valeat.

V. Eximia tonica, fibram muscularem, præcipue ventriculi et intestinorum, intendens, excalesciens, humorum corporis mixtionem iniens ita, ut ex usu Gentianæ protracto omnia secreta et excreta amaritie ejus imbuantur. Antiseptica virtute omnibus hujus prospiciæ, imo cinchonæ et aliis antifebrilibus antecit; ultra annum enim impedit, quominus substantiæ animales putredine corripiantur. Etsi amaritie haud ingrata, imo aromate polleat suavi, vix tamen conducit organismo nimis irritabili, sed potius phlegmaticis convenit torpidisque, sensibilitate imminuta et reactione tarda præditis.

U. Languentibus organis digestionis congruum est adminiculum, si exinde acor, pituita, vermes, flatulentia, dyspepsia, pyrosis, diarrhœa, fluxus cœliacus aliaque hujus farinæ incommoda proveniant. In arthritide atonica et rheumatismo chronico a multis, ut remedium tutum laudatur. Nec ultimum locum inter febrifuga tenet; præcipue febres intermittentes profligare censetur, si in connubio nucis vomicæ vel cinchonæ propinetur. Nonnulli virtutem ejus experti sunt in curanda amenorrhœa, chlorosi, ictero, hydrope et aliis speciebus cachexiarum, ex universa corporis debilitate provenientium.

Extrinsecus ulceribus putrescentibus, ut antisepticum, forma pulveris vel infusi applicatur, et arte chirurgica ad fonticulos sustinendos, vel fistulas dilatandas, in usum vocatur.

D. Si pulveris forma (cui ob texturam spongiosam minus accomodata est) eam dare oportet, a $\frac{1}{2}$ scru-

pulo ad drachmam semis æger pro dosi sumat, aliquoties per nycthemeron repetenda. Magis conveniens est forma infusi, ex dimidia uncia radicis et libra aquæ frigidæ vel fervidæ parati, ejus vasculum aliquoties de die propinatur. Tinctura Gentianæ vinosa et spirituosa cum per se a guttis 40 ad 80 porrigitur, tum etiam variis mixturis additur. Extractum ejusdem in aqua solutum, vel in formam pilularum coactum, a quinque granis ad viginti exhibetur.

GEUM URBANUM.

Гравилятъ взоздичный; Гребникъ.

Planta floribus erectis, aristis uncinatis nudis, foliis caulinis ternatis, radicalibus lyrato-pinnatis, ad sepes et in locis umbrosis vulgatissima. In nostris regionibus frequentius *G. intermedium*. Cl. Icosandr. O. Polygam. O. N. Rosaceæ. Perennis. *Usualis est:*

RADIX (rad. Caryophyllatæ) fibrosa, fusca, intus rubens; recens odorem gemmarum floriferarum eugeniæ caryophyllatæ aromaticum quodammodo spirans, sapore simili est, austeritate tamen et amaritie prævalente. Effodienda est primo vere, e solo sicco, dum herba progerminat, et leni calore in aëre libero siccanda, florescentiæ etenim tempore odore aromatico multo inferior est. A radice Gei rivalis, quæ inodora est, humida loca amat, caulemque habet rotundum, et flores nutantes, distinguenda est. Radix Gei urbani habet caulem quasi quadrangulum.

Q. Præstans. Sapor radicis siccæ amaricans, stypticus.

V. Vis eidem adstringens est; antiseptica; roborans; febrifuga; eaque principio nititur scytodepsico, cum paucis oleo volatili.

U. Radix inter indigena cinchonæ succedanea primatum tenet. In febribus intermittentibus (BUCHHAVE) levioris notæ, inveteratis, et nullo adhuc viscerum abdominalium infarctu complicatis, haud secus ac in typhodibus nervosis adynamicis levioris gradus, cinchona valentior quibusdam visa est, vel sola per se, vel in connubio stimulantium, vel acidorum mineralium. Profluviis atonicis, ut diarrhœæ atonicæ et dysenteriae ejusdem indolis, radix sub finem data, profuisse fertur. Metrorrhagiis sistendis esse parem, et TRENDELENBURG et WEBER confirmarunt. Hypochondriasi et hysteriæ, uti etiam chlorosi, scorbuto et gingivarum laxitati adcommodam esse, luculenti scriptores perhibent. Augustæ Vindelicorum sacculum, radicem Gei urbani continentem, dolio immittunt, ad tollendum cerevisiæ acorem.

D. Optime datur a scrupulo ad drachmam in pulverem tenuata radix, ter in die et sæpius, vel cum melle, forma electuarii. Uncia ejusdem sesquilibra aquæ servectæ, vel vini, ubi id levi pretio venit, infusa, binis cochlearibus secunda quaque hora exhibetur.

GLYCYRRHIZA GLABRA.

» » GLANDULIFERA.

Лакричникъ гладкій и желъзистый.

Planta in Europa australiore, et ad Jaicum Rutheniæ sponte crescens. Glandulifera et Echinata in australiore deserto ad Tanaim circa oppidum Tscher-

kask obvia. Cl. Diadelph. O. Decandr. O. N. Leguminos. Perennis. *Usualis est:*

RADIX, (*Radix Liquiritiæ, Солодковый корень*) teres, longa, repens, crassitie digiti et ultra, extrinsecus fusco-flavescens, intus flava, sicca, admodum rugosa.

Q. A principio peculiari extractivo, glycion dicto, derivanda. Odor crudus, legumina recentia redolens; sapor intense dulcis, simul in legumen pisi sativi incidens, idque parte in primis corticali, et nonnihil mucilaginosus; diutius masticata leviusculam præ se fert amaritiem.

V. Demulcens; bechica.

U. In morbis pectoris, raucitate, tussi, catarrho, paraphonia etc.; ita etiam in adfectionibus viarum uriniferarum, urolithiasi, stranguria, nephritide, blennorrhagia etc.; in diarrhœa, dysenteria etc.; ubivis fere, ubi deficit mucus naturalis. Additur quoque eadem aliis ad celandum eorundem ingratum saporem, ut pilulis pulvis, vel eo inspergitur sine, vel ideo, ne inter se cohærescant. Ita etiam decoctis ad conciliandam gratiam, idque sub finem; aptius additur sicilius extracti loco unciaë sacchari. Corrigit optime salsedinem nauseosam hydrochloratis ammoniæ, eamque obnubilat. Extractam radicis in tussi, tanquam eximium bechicon, lambendo etiam sumi potest.

D. Pro additamento ad pulveres semiscrupulus, scrupulus; pro decoctis drachma et ultra. Potest etiam uncia ejusdem in libra aquæ per horam digeri, atque hoc infusum misturis salinis etc. addi.

GRATIOLA OFFICINALIS.

Асринъ аптечный; Благодать; Божія милость.

Planta in udis pratis meridionalis Rutheniæ crescens. Cl. Diandr. O. Monog. O. N. Scrofulariaceæ. Perennis. Usualis est:

HERBA amaro-acris, foliis lanceolatis, apicem versus dentatis, glabris, floribus ringentibus subalbidis, diandris. Radix cylindrica, calamum crassa, geniculata, alba, valde amara, acris. Planta hæc sub initium florescentiæ colligenda est, hoc enim periodo efficacior est. Confunditur interdum cum Veronica scutellata, Viola arvensi et Galeopsi angustifolia.

Q. Tota planta odoris fere expers, saporis vero nauseosi, intense amari, acris, diu persistentis. Secundum VAUQUELIN succus herbæ expressus constat: pauca materia gummosa fusca, materia vegeto-animali, chlorido sodii, malate potassæ, phosphate calcariæ, phosphate ferri, alumina, et oxalate calcariæ, nec non materia resinosa peculiari, in aqua præsertim fervida, et alcohole facile solubili, valde amara, cui idem auctor totam plantæ virtutem inesse credit, eamque resinoidem vocat. WHITING veratrinum in Gratiola detectum fuisse refert.

V. Drastica, non raro simul emetica; anthelmintica; refracta dosi diuretica. Haud procul vero sunt, qui contendunt, plantæ huic principium quoddam volatile inesse, recens enim purgantem et vomitoriam exserit proprietatem, siccata autem virtute emetica fere ex toto spoliatur, quod de radice quoque valet. Incaute sumpta hypercatharsin, tormina et vomitum ciet.

Larga dosi, imo clysteris forma adhibita, organa sexualia specificè irritat et feminis nymphomaniam olim excitasse fertur (BOUVIN). Experimentis auctore ORFILA institutis patet, Gratiola irritationem localem violentam produci, principium ejus activum absorberi, systema nerveum illa sympathice adfici, et, venis injecta, effectus teterrimos provocari.

U. Multifariis morbis chronicis convenit et, ob insignem ejus efficaciam, Gratia Dei quondam nuncupata est. In plerisque affectionibus morboſis, ubi cathartica e re sunt, locus est Gratiolæ. In hydrope ascite (HELVICH), anasarca (HARTMANN), præsertim ubi stases abdominales diutius persistunt (SPRENGEL), quo in casu apte nubitur gummiresinæ stalagmitidis gambogioidis, haud secus ac in malo verminoso, colluvie pituitosa stipato, prodesse fertur. Est inter exempla, tæniam solium e penetralibus corporis fuisse extorrem redditam, aut herba, aut extracto cum gummiresina assæ fœtidæ et calomele porrectis. Mentis alienationibus, præcipue a læsa superbia ortis, et supresso hæmorrhoidum fluxu vel gastrica quadam anomalia comitatis, cum successu opponitur, adhibitis insimul, ubi morbus id postulaverit, idoneis remediis solventibus. Ad sopiendam irritationem in arthritide et rheumatismo cum torpore fibrarum muscularium, tinctura Gratiolæ, ad guttas 45 initio morbi porrecta, sese præstitit efficacem. Sic etiam in nonnullis pulmonum adfectionibus chronicis, asthmate, tussi habituali, oxymel radiceis utilitatem promittit. Folia vel recentia vel in pulvere, extrinsecus admota, ad consolidationem ulcerum inveteratorum, arthriticæ indolis, multum fecisse, et fomenti calidi instar ulceribus recentibus applicata, profuisse, experimentis comprobatum est.

D. Herba pulverata exhibetur a granis decem ad scrupulum. Extractum eadem dosi porrigitur, aqua aromatica solutum; in morbis autem psychicis dosi multo majori uti convenit. Decoctum vel infusum paratur e duabus herbæ siccatae drachmis cum aquæ ferventis libra, et semuncia ad unciam ter per diem datur. Remedium hoc tali semper dosi propinandum, ut sub ejus usu alvus fusa sit, vel nausea levis sustineatur.

GUAJACUM OFFICINALE.

Бакаймэ.

Arbor procera, foliis bijugis, in Hispaniola, Jamaica, Domingo, Barbados, Brasilia, aliisque regionibus Americæ meridionalis spontanea. Cl. Decandria. O. Monogyn. O. N. Zygophylleæ. *Usualia sunt:*

1) RESINA (non vero gummi-resina) subpellucida, friabilis, externe e fusco-virescens, interne ex cæruleo-viridis cum maculis fuscis albisque, diffracta splendens; si vero in pulverem tenuetur, fit illa primo albidula, dein subviridis, estque succus resinosis impurus, partim ex arboris cortice sponte exsudans, aut facta incisione trunci et ramorum exstillans, et dein condensatus, partim e recenti ligno, aut decoctione in aqua (addito interdum chlorido sodii), aut digestionem in alcohole diluto extractus, aut perforatis ad longitudinem bacillis ligni, impositisque eorum extremitatibus igni, ex orificio opposito destillans et in receptacula exceptus. Sponte proveniens præstabilior censetur ea, quæ arte prolicetur.

2) LIGNUM (vulgo *sanctum* seu *Indicum*) compactum, fusco-ferrugineum, pond. specifici = 1,333, resi-

nosum, quod rasum (*rasura* seu *scobs Ligni Guajaci*) venditur.

Resina Guajaci, admisto interdum et colliquesfacto colophonio seu resina communi, factitia conflatur. Ut hæc detegatur fraus, caloris ope in certa quantitate alcoholis solvitur, dein solutio hæc, debita aquæ quantitate itidem decomponitur, et instillatis lente aliquot liquidæ potassæ guttis, quod præcipitatum est, iterum dissolvitur. Quod ubi evenit, potassa liquida iterato addenda. Si Resina, ejus sinceritas explorabatur, non est adulterata, tum omnis illa solutio clara manet et inturbata, si vero vel minima illi intermixta est colophonii quantitas, id quod præcipitatum est, massam gummeo-resinosam, saponaceam, ægre solubilem, præ se fert; colophonium nempe cum potassa saponem resinosum format, in potassa liquida insolubilem, dum resina Guajaci simili modo solubilem produceret. Præterea detegitur impostura eo, quod si Resina in arduentes carbones projiciatur, statim emittit odorem terebinthinæ. Nonnunquam etiam adulteratur gummi manchinali, quod palam fit, instituto sequenti examine: si alcoholicæ solutioni substantiæ suspectæ aliquot guttæ spiritus nitroso-ætherei addantur, et solutio aqua diluatur, tunc Resina Guajaci fundum petit, gummi autem manet natans in forma striarum albarum. Massæ tenaces opacæque, e granis compositæ et colore griseo variegatæ, damnantur.

Q. Præstans, aromatico-resinosa; corticis et ligni: sapor amaricans, subacris. Resinæ: sapor acris pungens; odor levis, fragrans, haud ingratus, acidi benzoici odorem æmulans, sub pulverisatione vel combustionem valde sensibilis. Ligni scobis: odor debilis, resinosus, haud ingratus; sapor masticatæ subamarus,

acriculus. Resina Guajaci, secundum analysin a BUCHNER institutam, continet in centenario: 80 resinæ (peculiaris), $12\frac{1}{2}$ corticis mechanicè immisti, $5\frac{1}{2}$ substantiæ gummosæ, et 2 principii extractivi aqua solubilis. Ope acidi sulphurici in tanninum artificiale convertitur; tractata acido nitrico in materiam tannino comparabilem mutatur. In alcohole diluto æthereisque oleis solubilis est fere omnis. In aqua bulliente nonnisi ex parte solvitur, et hæc solutio per colationem purificata præstat decoctum coloris viridis, in quo ope oxalatis ammoniæ calcariæ vestigia deteguntur.

V. Guajaci æthereo-resinosa, irritans, stimulans, in nervos vasorum sanguiferorum agens, ac proinde, si præpostere propinetur, sanguinis congestiones, morbos sthenicos, imprimis vero febres excitat. Ægrotò calidius cooperto est sudorifera, eodem vero frigidius servato diuretica. Usu protracto salivam movet, majoribus vero dosibus alvum subducit; principio suo acri urentem faucibus sensationem imprimit, atque oris siccitatem, sitim, nauseam, ructum, anorexiam, caloris sensum in stomacho, borborygmos, dolores, calorem totius corporis auctiorem et sanguinis circulationem acceleratam, imò subinde ipsum soporem inducit.

U. Morbis activis, ut variis doloribus, febribus, inflammationibus etc. potentia reagendi conspicuis, uti etiam ægrotis mobili nervorum systemate præditis, plethoricis, aut organico intrinsecus vitio laborantibus, phthisiscentibus, asthmaticis etc. aut saburra in primis viis hærente, esse Guajacum alienum, virtus ejusdem medicata declarat; adcommodum vero esse morbis adynamicis, ubi systematis vasorum torpor, secretionum, excretionum et reproductionis inertia eminent, ut diversis pruritus speciebus, puta psorico (scabiei),

herpetico, achorico, aliis eruptionibus cutis congeneribus, vel acri suo principio vellicantem potentiam tollendo, vel eandem ad cutem promovendo, additis præsertim sulphure sublimato, hydrargyro, stipitibus solani dulcamaræ, cæterisque pari virtute nobilibus. Nemo ignorat Guajacum, antequam virtus hydrargyri antisiphilitica cognita erat, ut remedium potens contra luem siphiliticam reputatum fuisse. Medici decimi sexti seculi multa de hac substantia scripserunt, eamque summis laudibus cumularunt; imo FRACASTOR, poëta Italicus, operæ pretium duxit, ejus beneficia in tertio libro sui poëmatis eleganti carmine exprimere. Nostris etiam temporibus in tractanda siphilide, una cum hydrargyro sæpe adhibetur decoctum Guajaci, quod organicos motus corporis stimulando, virtutem hydrargyri quamplurimum adjuvat, ut virus in corpore hærens eo facilius exstinguatur. Dantur exempla, ægrotos hujusmodi ex usu hydrargyri, nonnisi Guajaco postmodum adhibito, perfecte convalescere. Nec minorem vim exerere censetur in curandis scrofulosis adfectionibus membranarum ligamentorumque, et in ozæna refractaria. In rheumatismo et arthritide atonica cum opio et antimonialibus valde juvat, vel sudorem eliciendo, vel cutem saltem perspirationi opportunam reddendo. In rheumatismo chronico, adfectione hæmorrhoidali stipato, cum bitartrate potassæ, sulphure et nuce myristicæ moschatae salutarem sæpe effectum producit. Prosopalgia vel tinctura Guajaci obponitur per se, vel succo conii spissato in eadem soluto, adjuta; alii eandem cum gummi-resina assæ foetidæ, aut succo aconiti spissato propinant. In enterodynia rheumatica ab ill. SELLIO laudatur, nec in hydropisi vaga RICHTERI, præcipue si vel rheuma-

tica, vel arthritica constitutio malum prodit, ob salutarem suam in cutem et renes actionem, laudibus sibi adstructis orbari debet; utilius tamen in duritie ligamentorum et periostei, post usum mercurialium superstite, suasu ill. **DUNCANI** adhibetur. In phthisi catarrhali atonica illud valere, **DOUBLE** auctor est. In catarrho inveterato, blennorrhœa pulmonum, asthmate convulsivo, arthritica vel rheumatica ad pectus conversa acrimonia, in connubio opii, radicis valerianæ officin., gummiresinæ assæ foetidæ etc. profuisse perhibetur. Imprimis vero emulsionis aquosæ forma, in urolithiasi, ob actionem ejus in renes, utilitatem promittere, præsertim cum sapone, aqua calcariæ etc. luculenti scriptores adseverant. Resina Guajaci efficacitate longe superat lignum; cavendum tamen a protractiori ejusdem usu, ut pote ventriculo insidias struente.

D. Lignum in infuso, vel leni decocto (uncia ad 2 libras aquæ) præberi solet. Persæpe aliis additur decoctis; sed cum per se adhibetur, paulum radicis glycyrrhizæ, ut quibusdam placet, adjici expedit. In collutorio quoque, aut ipsa per se decoctio, aut additis congruis remediorum adminiculis, commendatur. Resina vel in substantia, scilicet in pulverem tenuata, a quinque ad quindecim grana cum bitartrate potassæ, chlorido hydrargyri, aut polysulphureto stibii propinatur, vel per modum pilularum, aut boli forma cum sapone, vel si ventriculus langueat, cum extractis amaris et aromaticis, vel pro vario morborum comitantium satellitio cum succo conii spissato, aut gummiresina assæ foetidæ, vel forma emulsionis, vitelli ovi aut mucilaginosorum ope parandæ, e. g. e drachma Resinæ, scrupulo gummi acaciarum, duabus unciis aquæ et

semuncia syrupi, cochleatim sumendæ, vel tincturæ instar.

HÆMATOXYLON CAMPECHIANUM.

Кампешъ.

Arbor spinosa, in meridionali America, nominatim ad sinum Campechium (unde nomen ducit) regni Mexicani copiose sponteque crescens; exinde in Jamaicam et alias insularum Antillarum transplantata est. Cl. Decandria. O. Monogyn. O. N. Leguminosæ. Perennis. *Usuale est:*

LIGNUM CAMPECHIANUM (*Лазоресое дерево*) durum, solidæ texturæ, ponderosum, ex rubro-bruncum, ad longitudinem sectum, fissile; transversim vero, æquale, nebulosum. Cortice denudatum, sanguineum habet colorem.

Q. Inodorum, si autem fuerit rasum, peculiarem edit odorem; saporis est dulceiculi, nonnihil adstringentis et amari. Cum sulphate ferri atramentum format; cum gelatina nullum exhibet sedimentum. CHEVREUL, analysi chemica instituta, ex hoc ligno peculiarem obtinuit substantiam, minutis nitentibus constantem crystallis, ex rubro-albidi coloris, et amari saporis, quam *Hæmatinum* vocavit, in aqua et alcohole solubilem.

V. Roborans; leniter adstringens. Materia colorans hujus remedii massam humorum corporis intrans, urinæ impertit colorem rubrum, eodemque afficit etiam excrementa alvina.

U. In diarrhœa chronica, atque atonia canalis intestinalis vel decoctum, vel extractum ejus, aptum est,